

Већ неколико дана се не стишавају ниске страсти око посете председника Вашингтону. Да, оно што је тамо потписано је бућкуриш свега и свачега, усмерено пре свега на испуњавање америчких интереса у односу на Кину и Русију. Што се тиче Израела, нејасно је да ли је добио нешто на унутрашњем и спољашњем плану – можда чак и више него користи.

Највише прашине у домаћој и светској јавности је подигла пачећа столица у којој је седео председник, али и снимак који показује његово изненађење када је Трамп најавио премештање српске амбасаде из Тел Авива у Јерусалим у року од нешто мање од годину дана. Питање је да ли није знао шта потписује или га је датум изненадио, пошто воли да обећава, али што даље у будућност.

Цео овај циркус ме је понукао да још једном погледам потписани документ. Чудан неки споразум – нити има меморандум, док испод потписа председника стоји само Пресидент, не зна се чега, можда локалне месне заједнице, и датум без места потписивања споразума. Исто важи и за документ који је потписао Хоти.

Елем, прочитао сам још једном претпоследњу тачку која се тиче мораторијума. Она у

целости гласи: "Kosovo (Pristina) will agree to implement a one-year moratorium seeking new membership into International Organizations. Serbia (Belgrade) will agree to a one-year moratorium of its de-recognition campaign, and will refrain from formally or informally requesting any nation or International Organization not to recognize Kosovo (Pristina) as an independent state. Both agreements to desist will take effect immediately."

(Косово (Приштина) ће пристати да примени једногодишњи мораторијум којим се тражи ново чланство у међународним организацијама. Србија (Београд) ће се сложити са једногодишњим мораторијумом у кампањи за отпризнавање, и уздржаће се од формалног или неформалног захтева од било које нације или међународне организације да Косово (Приштину) не призна као независну државу. Оба споразума о престанку ступају на снагу одмах.)

Ако ја добро разумем, док се ми млатимо са пачећом клупом и тиме да ли је знао за амбасаду или није, председник је, уколико је овај споразум правно обавезујући, потписао независност Косова која ступа на снагу за тачно годину дана.

Да ли је наша свита знала шта потписује или просто нема осећај за финесе у енглеском језику и америчку дипломатску препреденост није безначајно питање – друга опција је ипак невиђени блам. Да поентирам – у споразуму се у реченици која се тиче Србије мораторијум од годину дана искључиво односи на акцију отпризнавања Косова јер након тога следи запета и потпуно независна реченица на коју се мораторијум од годину дана не односи. Србија је, дакле, пристала да почевши од 4.9.2020. па надаље више не опструше признање Косова као независне државе од стране других нација и његов приступ међународним организацијама. Оно што спречава да процес легитимизације Косова као независне државе у Уједињеним нацијама већ почне јесте мораторијум од годину дана на који се обавезало Косово. Ин медиа рес – запета је пресудила ствар. Да је није било, временски рок би се односио и на други део реченице. Опет, да је након запете и глагола уздржати се (рефраин) био прецизиран временски период од годину дана (вилл рефраин фор а уеар или нека слична формулација) онда би то уздржавање било временски ограничено.

Овако су писци споразума, на један врло дискретан и префињен начин, орочили наше противљење. Другим речима, више није неопходно да Србија призна Косово јер ће се оно легитимисати кроз пријем у Уједињеним нацијама који ми нећемо оспоравати.

Аутор је професор Филозофског факултета у Београду.

(Пешчаник)